

Yemane-dagen, 8. januar 2023

Hvorfor markerer vi 8. januar?

Dagen er tilegnet eritreeren Yemane Teferi, som døde på Bømlo asylmottak 8.1.2016 etter 24 år på asylmottak i Sverige og Norge. Han kunne ikke returneres, men fikk aldri oppholdstillatelse her. Dagen er også tilegnet alle *ureturnerbare, lengeværende asylsøkere* i vårt land som er i en fortvilende og fastlåst situasjon. De kan ikke returnere til hjemlandet, men de får heller ikke oppholdstillatelse i Norge.

Disse menneskene lever i en fattigdom vi knapt kan forestille oss. De får ikke lov å jobbe eller gå på skole og er henvist til et liv i passivitet - med stress, angst, depresjoner og sykdommer ... Mange av sykdommene kunne vært leget, men de kan ikke få behandling - ikke før helsetilstanden blir akutt! For slik er reglene i Norge for asylsøkere med endelig avslag.

Mange har levd i denne situasjonen i 10-15 år, noen i over 20 år, som Yemane.

Flere ganger har vi hørt sagt: *Hvorfor må vi leve sånn - vi dør langsomt. Vi er mennesker, ikke dyr!*

Da Yemane Teferi var ung, deltok han i en eritreisk frigjøringsbevegelse, men han ble avslørt og måtte flykte. Men han oppnådde aldri verken trygghet eller frihet. De siste 24 årene han levde, bodde han på diverse asylmottak, først i Sverige, så i Norge. Han var en mild, rolig og reflektert mann som aldri gjorde noe galt. Alle årene uten muligheter på asylmottak var jevngodt med fengsel - eller husarrest, som han selv kalte det. Han forsto aldri hvorfor han fikk livstidstraff, uten noen mulighet for benådning, når kriminelle voldsforbrytere får maks 21 år og frihet når de har sonet ferdig.

"Jeg vet ikke om de tror jeg er et menneske, et dyr eller en stein," uttalte han i et intervju med Bømlo-nytt. Senere sa han: "Jeg er ferdig og fortapt. Jeg er blitt gammel og har mistet alt håp".

Mange i dag sitter fastlåst i samme situasjon som Yemane. De er nesten usynlige i samfunnet. Våre myndigheter vil ikke anerkjenne dem eller hjelpe dem - tvert imot har de iverksatt en lang rekke innstramminger slik at livsvilkårene deres er blitt verre og verre.*)

En kvinne i 60-årene som vi kjenner, jeg kaller henne "Anna", har levd på asylmottak i mer enn 20 år. Da hun kom til Norge, var hun frisk og energisk, en positiv og sosial person. Flere år tilbake ble hun alvorlig syk, men overlevde. Det har vært mange nedturer og tilbakeslag i alle disse årene hun har vært på mottak, men litt kampvilje beholdt hun lenge. Engangsløsningen*) ga nytt håp om å få opphold, men Utlendingsnemnda har bestemt seg for å ikke bruke skjønn og holder reglene opp foran seg. Nå er vår venninne knust og har mistet håpet. Vi er svært bekymret for henne - hvor lenge kan man leve slik?

"Anna" og alle de andre er våre medmennesker - vi kan ikke la dem gå til grunne! Yemanedagen er opprettet som aksjonsdag for å løfte dem opp i lyset, kjempe for deres rett til liv, til helsehjelp, til å kunne tjene til livets opphold, til verdighet.

Vi trenger en massemobilisering nå! Vi ber alle som har mulighet, om å komme og delta i markeringen: **Søndag 8. januar 2023, kl 15.00, på Arneageren, Stavanger.**

Vedlegg: Brosjyren *Hvem er ureturnerbare asylsøkere?*